

A rózsának új kártevőjeként mutatja be báró *Schilling H.* (Prakt. Ratgeber im Obst- u. Gartenbau 1898. 260. l.) az *Otiorynchus singularis*, mely mint a málna, alma, szilva és fiatal tölgy károsítója volt eddig ismeretes. A rózsán bajosan volt észrevehető, mivel nappal elrejtőzik és csak éjjeli 12 és 1 óra közt táplálkozik, május közepétől július végéig. A károsítás abban mutatkozik, hogy nemesített rózsák nemes hajtásának héját lerágja s a még alvó szemeket teljesen kiszedi, úgy hogy a nemesített galy elszárad. Észrevették azt is, hogy télen pinczében homokkal borított nemesített rózsza hajtásokat is megtámadott, mi azáltal válik lehetővé, hogy a bogár alczája a földben fejlődve, a pinczében levő homokban hamarabb kifejlődött s a bogar azonnal kikezdte a rózsaszemeket. Irtása nem nehéz, mivel szárny fedője van ugyan, de szárnya nincs. A bokorra való feljutását tehát egyszerűen úgy lehet meggátolni, ha a törre kis enyves gyűrűt alkalmazunk s alája vattát teszünk úgy, hogy az a gyűrűn felül s alul kilátszik: ezen át nem mászhatnak a bogár. A meddig a rózsatő még fekszik, a nemesített hajtásokra üveg hengert vagy cserepet kell ráhúzni, mely alul s felül vattával van elzárva. Ha a rózsatőn akad bogár, azt irtani kell úgy, hogy éjjel vagy hajnalban a töről esernyőre lekopogjuk.

A.

Abraxas grossulariata L. Ezt a szép, de közönséges lepkét már több ízben fogtam oly helyeken, a hol közelben nem volt se közsmétebokor, a melyen hernyója rendszeren él, se Prunus padus, melyen olykor előfordul: de ennek semmi jelentőséget nem tulajdonítottam, mert hiszen a lepke távolabbról röpkülhetett oda. Az idén azonban a hernyót elég sűrű ákáczosbau találtam a fa törzsén, a nélkül hogy a nevezett növényeknek nyomát láttam volna. Kezdtém tehát kutatni, és csakhamar megtaláltam a hernyót, még pedig szép számmal az ákáczosban elég satnyán fejlődött Evonymuson, még pedig *Therapis evonymaria* Schiff. hernyója társaságában. Azóta lomberdőben nőtt Evonymuson is találtam, még pedig szintén nagyobb számban. Ebből azt következtetem, hogy erdőkben a hernyó csaknem kizárólag, legalább főleg Evonymuson él. Megtalálták egyébiránt az egresfajta Ribes aureum bokron is, sőt *Uhl József* fiatal lepkész egyízben szederfán táplálkozva lelte. Az idén sept. közepén egészen apró hernyót találtam melyek alighanem félig fejlődve, hernyó alakban ki is fognak telni.

Abafi A. Lajos.

A rovarkárokról. Minő károkat okoztak a mezőgazdaságnak Németországon 1897-ben a rovarok, arról *Reh L.* (Naturwiss. Wochenschr. 1898. 364. l.) igen érdekes összeállítást közöl. Szerinte a légyféle *Oscinis frit* a legkártékonyabb volt, kivált Észak-németthonban, de Sziléziában is. Leginkább szenvedett tőle a zab, továbbá a rozs, búza (két esetben $33\frac{1}{3}\%$ -nyi kár) és árpa (Oppeln-nél 10%). Egy keletporoszországi birtokon 10 hold rozsot és 80 hold zabot; egy hannoverai birtokon pedig 20 hold zabot tett tönkre. A Harzban gyöngébb zab 100 szeme közül csak 20 volt renoes-, 22 pedig közepesen fejlett és 58 erősen megrágva, legjobb minő-

ségű zabnál 23 rendes, 46 kirágva. — A búzalégy (*Chloropus taeniopus*) különösen északi Németországban és Sziléziában sok kárt tett búzában és árpában (5—10%). Tirolban a nevezett két gabonafajtákat azok legfelsőbb határáig (1065, illetve 1377 m.) követte. — Kártékonyan lépett fel továbbá: a tipoly (*Tipula*) álczája a nyári gabona gyökerén: a répalégy *Anthomyia funesta*, mely neumarki jászágon 60 holdnyi babnak harmadrészét pusztította el: a spárgalégy *Tripota fulminans* és a cseresznyelégy *Spilographa cerasi* álczája. A.

A Forficulák röpülésére nézve megfigyelte *Kimakovicz M.* (Verh. u. Mitth. d. sieb. Ver. f. Naturw. XLVI. 103.), hogy azt csak utolsó szelvényének fogószerű nyulványa segítségével esz-közölheti, a mennyiben anélkül nem képes szárnyát kiterjeszteni. Ha röpülni készül, potrohát olyképen emelgeti előre és fölfelé, hogy a fogó hegyei a kissé emelkedő szárnyfedőkre fekszenek, erre a fogó balkarját a jobb szárny alá tolja s azt egyszerű horzsolás által kiterjeszti; erre ugyanazt végzi a fogó jobb karja a bal-szárnynon. Miután ezalatt a balszárny további támacz nélkül kiterjesztve marad, lehet, hogy a fogó a szárny becsukódásában is segítkezik.

A Phylloxera irtása. A Phylloxerának a szőlőtőn való irtására Mohr L. (Zeitschr. f. Pflanzenkrankh. VIII. 1898. 69. l.) a következő eljárást ajánlja. Száz liter vízben fél liter Benzolint (Formol II.) elkeverve, annyi hígított kénsav adandó hozzá, míg a belemártott kék lackmuspapír gyöngén pirosodik. Ezáltal a méreganyagban levő Benzincyan felszabadul és feloldva a vízben marad. A felső föld-rög eltávolítása után minden tő gyökerére 10—15 litert kell a keverékből önteni. Ez nemcsak hogy az érintett állatokat megöli, hanem miután a víz elpárolgása után elilló Benzincyangáz minden részbe és hasadékba behatol, a meg nem nedvesített állatokat is elpusztítja. Ezzel czélszerű lenne kísérleteket tenni minálunk is, de mindenesetre óvatosan kellene eljárni, nehogy maga a szőlőtő is kárt szenvedjen. A.

Orgyia ericae Germ. E kis szövő pillének hernyója a német leírók szerint nedves réteken *Colluna vulgaris*, *Erica tetralix*, *Vicia faba*, *Myrica gale* és *Andromeda polifolián* élőködik. Északi Szászországban, Livlandban és Oroszország Charkov tartományában tenyészik. Magyarországon sokáig nem észlelték. Frivaldszky Imre (Jell. adatok 88. 189. l.) ugyanis határozottan állította, hogy hazánkban csupán az általa felfedezett fajváltozat v. *intermedia* fordul elő, még pedig csupán P. Peszéren és Grebenácson, ahol junius végén *Cytisus austriacus*on a hernyót és gubót s egyszerűs mind a lepkét is megtalálta. Azóta Mehádián, Budapesten a Sashegyen s a Csipelszigeten is találtatott az állat. Az utóbbi helyen 1895. augusztus második felében nagyobb mennyiségben szedtem a hernyót és szép számú lepkét nyertem belőlük. Ezeket *Pável Jánossal* vizsgálván, megállapítottuk, hogy a pillék nagyobb része nem var. *intermedia*, hanem a törzsfaj, melyet e szerint hazánk lakójának el kell ismernünk. A törzsfaj és közte a csakis hazánkban előforduló eltérés nálunk két ivadékban tenyészik. Az áttelelt petéből kikelt hernyó május elejétől július elejéig, s ismét július közepétől